

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Кафедра конституційного і міжнародного права факультету № 4

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
до семінарських та практичних занять
з навчальної дисципліни**

**«Міжнародне співробітництво у протидії злочинам,
пов'язаним з торгівлею людьми»**

**вибіркових компонент освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

262 Правоохоронна діяльність (поліцейські)

Харків 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 4
Протокол від 16.08.2023 № 8

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри конституційного і міжнародного права факультету № 4 ХНУВС (протокол № 15 від 10.08.2023).

Розробники:

1. Професор кафедри конституційного і міжнародного права факультету № 4 Харківського національного університету внутрішніх справ, к.ю.н., доцент Войціховський А. В.
2. Доцент кафедри конституційного і міжнародного права факультету № 4 Харківського національного університету внутрішніх справ, к.ю.н., доцент Логвиненко Є. С.

Рецензенти:

1. Доцент кафедри міжнародного і європейського права юридичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, к.ю.н., доцент Тітов Є. Б.
2. Професор кафедри фундаментальних та юридичних дисциплін факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ, к.ю.н., доцент Коломієць Ю. М.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 4							
Тема № 1: Сутність та особливості злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми.	13	2	2	2	-	7	Тематична контрольна робота
Тема № 2: Міжнародне співробітництво як пріоритетний напрямок у сфері протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.	16	2	4	2	-	8	
Тема № 3: Міжнародне співробітництво у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми в рамках ООН.	13	2	2	2	-	7	
Тема № 4: Європейський міжнародно-правовий механізм протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.	13	2	2	2	-	7	
Тема № 5: Міжнародне співробітництво у протидії торгівлі людськими органами.	13	2	2	2	-	7	
Тема № 6: Міжнародне співробітництво у протидії торгівлі дітьми та жінками.	11	2	2	-	-	7	
Тема № 7: Торговля людьми в умовах воєнного стану.	11	2	2	-	-	7	
Всього за семестр	90	14	16	10	-	50	Залік

2. Методичні вказівки до семінарських та практичних занять

Тема № 1: Сутність та особливості злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми

Семінарське заняття № 1: Сутність та особливості злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми

Навчальна мета заняття: сформувати комплексне уявлення про явище «торгівля людьми» і злочини, пов'язані з ним; засвоєння комплексу знань про причини та наслідки потрапляння в ситуацію торгівлі людьми, передумови і форми вчинення злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Поняття «торгівля людьми» та визначення групи ризику.
2. Причини та наслідки потрапляння в ситуацію торгівлі людьми.
3. Форми торгівлі людьми.
4. Етапи торгівлі людьми.

Методичні вказівки

Даючи відповідь на перше питання, слід зауважити на тім, що протягом останнього десятиліття торгівля людьми набула особливої актуальності. Сьогодні торгівля людьми охопила всі регіони та країни, загрожуючи їхній безпеці, що змушує визнати її як про глобальною проблемою ХХІ ст. Ефективно протидіяти зазначеному явищу можна лише за умов використання системного підходу, координації діяльності усіх заінтересованих сторін – держав, державних та неурядових організацій, органів соціального захисту, міграційних служб тощо. У межах даного питання потрібно розкрити зміст терміну «торгівля людьми» як здійснювані з метою експлуатації вербування, переміщення, передача, переховування або одержання людей шляхом загрози силою чи її застосування або інших форм примусу, викрадення, шахрайства, обману, зловживання владою або уразливістю становища, або шляхом підкупу, у вигляді платежів чи вигод, для одержання згоди особи, яка контролює іншу особу. Крім того, необхідно зазначити, що останнім часом все частіше вживається термін «трафікінг», що також означає торгівлю людьми та рабство. Відповідно, «трафікерами» називають тих, хто задіяний у злочинному бізнесі. Завершуючи відповідь на перше питання слід вказати категорії осіб, що є найбільш уразливими до торгівлі людьми.

Відповідаючи на друге питання потрібно зазначити, що нині існують багато причин потрапляння у ситуацію торгівлі людьми. Вони є комплексними та взаємопов'язаними. Саме розкриваючи зовнішні і внутрішні передумови вчинення злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми дозволить розкрити причини існування і розквіту такого явища як «торгівля людьми». У підсумку необхідно охарактеризувати можливі ситуації, в яких потрапляють жертви торгівлі людьми.

У межах третього питання про форми вчинення злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми насамперед потрібно дати визначення «дія», «цілі» і «засоби впливу» як складових торгівлі людьми. Основну увагу слід звернути на характеристику окремих форм вчинення злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми: примусова праця або примусове надання послуг, рабство або підневільний стан, звичай подібні до рабства чи підневільного стану, сексуальна експлуатація, використання у порнобізнесі, примусова вагітність або примусове переривання вагітності, вилучення органів людини, проведення дослідів над людиною без її згоди, використання у жебрацтві, втягнення в злочинну діяльність, використання у збройних конфліктах, усиновлення (удочеріння) з метою наживи, продаж дитини, примусове одруження, залучення в боргову кабалу.

Розкриваючи четверте питання, слід указати, що торгівля людьми становить собою складний, багатоетапний процес, кожна стадія якого супроводжується певними діями, спрямованими, насамперед, на поставлення жертви в повну залежність від торгівця людьми і забезпечення досягнення основної мети – експлуатації. Для повного висвітлення цього питання слід охарактеризувати такі основні етапи вчинення злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми як: вербування; переміщення; передача або одержання людей; продаж: сплата або отримання грошових коштів; застосування погрози чи сили, обману, примусу, зловживання владою; експлуатація.

Питання цільових виступів:

1. Історія розвитку торгівлі людьми.
2. Тлумачення терміну «торгівля людьми» в сучасних умовах розвитку суспільства.
3. Співвідношення термінів «торгівля людьми» і «рабство».

Теми для рефератів:

1. Торгівля людьми як сучасна форма рабства.
2. Основні причини та передумови торгівлі людьми в Україні.
3. Нелегальна трудова міграція та торгівля людьми.

Література:

Основна:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами. 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. 1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207

4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
5. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17.06.1999 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
10. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
13. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності («Палермський протокол») від 15.11.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
15. Регламент Європейського суду з прав людини : прийнятий РЄ 04.11.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067
16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
17. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми; дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b09#Text
18. Хартія основних прав Європейського Союзу : прийнятий ЄС 07.12.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524
19. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/conv#n942>
20. Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 р. № 866.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2008-%D0%BF#Text>

21. Про внесення змін до деяких законів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 16.12.2021 р. № 1967-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1967-20#Text>

22. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>

23. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 17.05.2018 р. № 2427-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19#Text>

24. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо надання соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми : наказ Міністерства соціальної політики України від 19.08.2013 р. № 432. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1327-13#Text>

25. Про затвердження Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні та імплантації ембріона: наказ МОЗ від 09.09.2013 р. № 787. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1697-13#Text>

26. Про затвердження Порядку направлення жінок для проведення першого курсу лікування безплідності методами допоміжних репродуктивних технологій за абсолютними показаннями за бюджетні кошти : наказ МОЗ від 29.11.2004 р. № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0224-05#Text>

27. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858

28. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 р. № 3739-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17/ed20200101>

29. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності : міжнар. док. від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791

30. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.

31. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаних із торгівлею людьми : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 156 с.

32. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.

Додаткова:

1. Задорожній О. В., Поєдинок О. Р. Від теорії міжнародного до практики захисту прав людини : монографія. Київ : Фенікс, 2018. 718 с.

2. Іващенко В. О. Стан тенденції злочинності, пов'язаної з торгівлею людьми в Україні. *Злочинність і протидія їй в умовах сингулярності: тенденції та інновації* : зб. тез доп. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті члена Правління Кримінологічної асоціації України, професора Тетяни Андріївни Денисової (м. Харків, 16 квіт. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2021. С. 62-64.

3. Маринів І. І., Дергачов А. К. Міжнародне співробітництво у галузі протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53, т. 2. С. 145-147.

4. Миронюк Т. В., Король М. Г. Торгівля людьми як глобальна проблема сучасності. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 259-262.

5. *Сучасні механізми протидії торгівлі людьми* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2020 року) / упор. Г. Я. Савчин, У. О. Цмоць. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 180 с.

6. Філяніна Л. А., Любова Н. О. Трафікінг – сучасна форма рабства в Україні: причини та наслідки. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. № 1. С. 218-220.

7. Юрченко Є. О., Тадика Є. Д. Торгівля людьми як сучасна форма рабства. *Молодий вчений. Юридичні науки*. 2021. № 5 (93). С. 352-355.

Практичне заняття № 1: Сутність та особливості злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми (досвід зарубіжних країн)

Навчальна мета заняття: сформувати комплексне уявлення про досвід країн-членів Європейського Союзу, Організації американських держав, Ліги арабських країн, Африканського Союзу і країн Асоціації держав Південно-Східної Азії у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми; визначення впливу міжнародно-правових актів універсального і регіонального характеру на формування національного механізму протидії торгівлі людьми, а також з'ясування особливостей тлумачення терміну «торгівля людьми» і злочинів, пов'язаних з ним у зазначених країнах.

Кількість годин – 2 год.

Місце проведення – навчальна аудиторія (згідно з розкладом занять).

Навчальні питання:

1. Інституційно-правовий механізм протидії злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми в країнах-членів Європейського Союзу.

2. Інституційно-правовий механізм протидії злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми в країнах-членів Організації американських держав.

3. Інституційно-правовий механізм протидії злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми в країнах-членів Ліги арабських держав..

4. Інституційно-правовий механізм протидії злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми в країнах-членів Африканського Союзу.

5. Інституційно-правовий механізм протидії злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми в країнах-членів Асоціації держав Південно-Східної Азії.

План проведення заняття:

І. Порядок проведення вступу до заняття.

У вступній частині практичного заняття формулюється його мета та визначаються навчальні питання, що мають бути розглянуті; оголошується завдання, аналіз яких забезпечує досягнення навчальної мети. Підкреслюється

теоретична і практична значимість з'ясування особливостей протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми в країнах-членів Європейського Союзу, Організації американських держав, Ліги арабських країн, Африканського Союзу і країн Асоціації держав Південно-Східної Азії, а також необхідність переймання ефективного зарубіжного досвіду для України у значеній сфері.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Практичне опанування навчального матеріалу під час заняття здійснюється шляхом обговорення курсантами під контролем викладача заздалегідь підготовлених ними відповідей на навчальні питання, перевірки й оцінювання викладачем підготовленого матеріалу. При цьому відповідь кожного навчального питання повинне бути викладене в окремому зошиті у письмовій формі, із посиланням на відповідні норми міжнародно-правових актів і національне законодавство країн-членів Європейського Союзу, Організації американських держав, Ліги арабських країн, Африканського Союзу і країн Асоціації держав Південно-Східної Азії.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

У заключній частині заняття підводяться підсумки щодо розгляду усіх навчальних питань з теми практичного заняття, визначається конкретний ефективний досвід зазначених зарубіжних країн у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Література:

Основна:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами. 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. 1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
5. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17.06.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text

9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
10. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
13. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності («Палермський протокол») від 15.11.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
15. Регламент Європейського суду з прав людини : прийнятий РС 04.11.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067
16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
17. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми; дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b09#Text
18. Хартія основних прав Європейського Союзу : прийнятий ЄС 07.12.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524
19. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/conv#n942>
20. Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 р. № 866.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2008-%D0%BF#Text>
21. Про внесення змін до деяких законів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 16.12.2021 р. № 1967-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1967-20#Text>
22. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-IV.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
23. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 17.05.2018 р. № 2427-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19#Text>
24. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо надання соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми : наказ Міністерства соціальної політики України від 19.08.2013 р. № 432.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1327-13#Text>

25. Про затвердження Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні та імплантації ембріона: наказ МОЗ від 09.09.2013 р. № 787. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1697-13#Text>

26. Про затвердження Порядку направлення жінок для проведення першого курсу лікування безплідності методами допоміжних репродуктивних технологій за абсолютними показаннями за бюджетні кошти : наказ МОЗ від 29.11.2004 р. № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0224-05#Text>

27. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858

28. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 р. № 3739-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17/ed20200101>

29. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності : міжнар. док. від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791

30. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.

31. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаним із торгівлею людьми : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 156 с.

32. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.

Додаткова:

1. Задорожній О. В., Поєдинок О. Р. Від теорії міжнародного до практики захисту прав людини : монографія. Київ : Фенікс, 2018. 718 с.

2. Іващенко В. О. Стан тенденції злочинності, пов'язаної з торгівлею людьми в Україні. *Злочинність і протидія їй в умовах сингулярності: тенденції та інновації* : зб. тез доп. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті члена Правління Кримінологічної асоціації України, професора Тетяни Андріївни Денисової (м. Харків, 16 квіт. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2021. С. 62-64.

3. Маринів І. І., Дергачов А. К. Міжнародне співробітництво у галузі протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53, т. 2. С. 145-147.

4. Миронюк Т. В., Король М. Г. Торгівля людьми як глобальна проблема сучасності. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 259-262.

5. *Сучасні механізми протидії торгівлі людьми* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2020 року) / упор. Г. Я. Савчин, У. О. Цмоць. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 180 с.

6. Філяніна Л. А., Любова Н. О. Трафікінг – сучасна форма рабства в Україні: причини та наслідки. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. № 1. С. 218-220.

7. Юрченко Є. О., Тадика Є. Д. Торгівля людьми як сучасна форма рабства. *Молодий вчений. Юридичні науки*. 2021. № 5 (93). С. 352-355.

Тема № 2: Міжнародне співробітництво як пріоритетний напрямок у сфері протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми

Семінарське заняття № 2: Міжнародне співробітництво як пріоритетний напрямок у сфері протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми

Навчальна мета заняття: сформувати цілісне уявлення про сутність і особливості міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми; засвоєння комплексу знань про форми, види (напрямки), рівні здійснення даного виду міжнародного співробітництва; з'ясувати роль і місце міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Сутність міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.
2. Форми і види міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Методичні вказівки

Даючи відповідь на перше питання, насамперед, необхідно зазначити, що злочини, пов'язаних з торгівлею людьми на сучасному етапі розвитку суспільства представляють надзвичайно серйозну небезпеку. Вийшовши за межі кордонів певної держави дана група злочинів набула небезпечного транснаціонального характеру.

Вже сьогодні, будь-якій державі (незалежно від засобів і ресурсів, якими вона володіє) вкрай складно вживати заходів, ефективних для протидії торгівлі людьми не прибігаючи до тієї або іншої форми міжнародного співробітництва. У сучасному міжнародному праві протидія злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми відноситься до пріоритетних напрямків міжнародного співробітництва і зумовлена необхідністю взаємодії держав у цій важливій справі. Принцип співробітництва держав є нормою «*jus cogens*», яка згідно ст. 53 Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 р., визнається світовою спільнотою держав у цілому як норма, відхилення від якої є неприпустимим і, яка може бути змінена лише наступною нормою загального міжнародного права, що має однаковий характер. Обов'язок співробітництва держав безпосередньо впливає зі Статуту ООН, Декларації про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН 1970 р., Заключного акту Наради з безпеки і співробітництва в Європі 1975 р. та інших міжнародно-правових документів. Відповідь на друге питання повинна містити визначення міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми, детальний аналіз форм, видів і рівнів даного міжнародного співробітництва.

Питання цільових виступів:

1. Роль основних (загальних) принципів міжнародного права у здійсненні міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.
2. Роль спеціальних (галузевих) принципів у здійсненні міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.
3. Джерела основних (загальних) і спеціальних (галузевих) принципів міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Теми для рефератів:

1. Принцип поваги прав і свобод людини у здійсненні міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.
2. Принцип добросовісного виконання зобов'язань за міжнародним правом у здійсненні міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.
3. Особливості двостороннього міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Література:

Основна:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами. 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. 1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
5. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17.06.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text

10. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
13. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності («Палермський протокол») від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
15. Регламент Європейського суду з прав людини : прийнятий РЄ 04.11.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067
16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
17. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми; дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b09#Text
18. Хартія основних прав Європейського Союзу : прийнятий ЄС 07.12.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524
19. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858
20. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.
21. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаних із торгівлею людьми : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 156 с.
22. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.
23. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.
24. Сироїд Т. Л., Гавриленко О. А., Тітов Є. Б., Фоміна Л. О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / за заг. ред. Т. Л. Сироїд. 4-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 462 с.
25. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.
26. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. Київ : ФОП Голембовська О. О., 2018. 168 с.

Додаткова:

1. Веремієнко С. В. Напрямки та форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. *Право і суспільство*. 2019. Вип. 2 (2). С. 229-233. URL: http://www.pravoisuspiilstvo.org.ua/archive/2019/2_2019/part_2/42.pdf
2. Войціховський А. В. Особливості договірно-правового регулювання співробітництва держав у сфері протидії злочинності на двосторонньому рівні. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2017. Вип. 2 (77). С. 56-63. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2100/osoblivosti_dogovirno_pravogo_regulyuvannya_spivrobitnictva_derzhav_u_sferi_protidiyi_zlochinnosti_na_dvostoronn_omu_rivni.pdf?sequence=2&isAllowed=y
3. Задорожній О. В., Поєдинок О. Р. Від теорії міжнародного до практики захисту прав людини : монографія. Київ : Фенікс, 2018. 718 с.
4. Левченко К. Б. Періодизація процесу формування державної політики протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 4 (113). С. 39-47.
5. Маринів І. І., Дергачов А. К. Міжнародне співробітництво у галузі протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53, т. 2. С. 145-147.
6. *Сучасні механізми протидії торгівлі людьми* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2020 року) / упор. Г. Я. Савчин, У. О. Цмоць. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 180 с.

Практичне заняття № 2: Особливості застосування принципів у міжнародному співробітництві у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми

Навчальна мета заняття: сформувати комплексне уявлення про необхідність здійснення міжнародного співробітництва держав у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми; визначення змісту основних (загальних) і спеціальних (галузевих) принципів, а також з'ясування особливостей практичного застосування згаданих принципів у здійсненні міжнародного співробітництва державу протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Кількість годин – 2 год.

Місце проведення – навчальна аудиторія (згідно з розкладом занять).

Навчальні питання:

1. Основні (загальні) принципи міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.
2. Спеціальні (галузеві) принципи міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

План проведення заняття:

- I. Порядок проведення вступу до заняття.

У вступній частині практичного заняття формулюється його мета та визначаються навчальні питання, що мають бути розглянуті; оголошується завдання (казуси), аналіз яких забезпечує досягнення навчальної мети. Підкреслюється теоретична і практична значимість з'ясування змісту і особливостей практичного застосування основних (загальних) і спеціальних (галузових) принципів у здійсненні міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Практичне опанування навчального матеріалу під час заняття здійснюється шляхом обговорення курсантами під контролем викладача заздалегідь підготовлених ними рішень завдань (казусів), розв'язання контрольних завдань, їх перевірки й оцінювання викладачем. При цьому рішення кожного завдання повинне бути викладене в окремому зошиті у письмовій формі, із мотивуванням та докладною аргументацією, посиленням на відповідні норми міжнародно-правових актів універсального і регіонального характеру.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

У заключній частині заняття підводяться підсумки щодо розгляду усіх навчальних питань з теми практичного заняття, з'ясовуються проблемні питання щодо застосування основних (загальних) і спеціальних (галузових) принципів у практичній діяльності правоохоронних органів України у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми і визначаються перспективи вдосконалення співробітництва України із зарубіжними правоохоронними органами та міжнародними організаціями відповідно до згаданих принципів.

Література:

Основна:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами. 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. 1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
5. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17.06.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text

8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
10. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
13. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності («Палермський протокол») від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
15. Регламент Європейського суду з прав людини : прийнятий РЄ 04.11.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067
16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
17. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми; дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b09#Text
18. Хартія основних прав Європейського Союзу : прийнятий ЄС 07.12.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524
19. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858
20. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.
21. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаних із торгівлею людьми : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 156 с.
22. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.
23. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.
24. Сироїд Т. Л., Гавриленко О. А., Тітов Є. Б., Фоміна Л. О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посібник для підготовки до

зовнішнього незалежного оцінювання / за заг. ред. Т. Л. Сироїд. 4-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 462 с.

25. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.

26. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. Київ : ФОП Голембовська О. О., 2018. 168 с.

Додаткова:

1. Веремієнко С. В. Напрямки та форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. *Право і суспільство*. 2019. Вип. 2 (2). С. 229-233. URL: http://www.pravoisuspiilstvo.org.ua/archive/2019/2_2019/part_2/42.pdf

2. Войціховський А. В. Особливості договірно-правового регулювання співробітництва держав у сфері протидії злочинності на двосторонньому рівні. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2017. Вип. 2 (77). С. 56-63.

URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2100/osoblivosti_dogovirno_pravogo_regulyuvannya_spivrobitnictva_derzhav_u_sferi_protidiyi_zlochinnosti_na_dvostoronn_omu_rivni.pdf?sequence=2&isAllowed=y

3. Задорожній О. В., Поєдинок О. Р. Від теорії міжнародного до практики захисту прав людини : монографія. Київ : Фенікс, 2018. 718 с.

4. Левченко К. Б. Періодизація процесу формування державної політики протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 4 (113). С. 39-47.

5. Маринів І. І., Дергачов А. К. Міжнародне співробітництво у галузі протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53, т. 2. С. 145-147.

6. *Сучасні механізми протидії торгівлі людьми* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2020 року) / упор. Г. Я. Савчин, У. О. Цмоць. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 180 с.

Семінарське заняття № 3: Міжнародне співробітництво як пріоритетний напрямок у сфері протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми

Навчальна мета заняття: сформулювати цілісне уявлення про сутність і особливості міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми; засвоєння комплексу знань про принципи здійснення даного виду міжнародного співробітництва; з'ясувати роль і місце міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Основні (загальні) принципи міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

2. Спеціальні (галузеві) принципи міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Методичні вказівки

Відповідь на перше питання рекомендується розпочати з ознайомлення з такими міжнародно-правовими актами, як: Статут ООН (ст. 2, 103), Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин та співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН 1970 р., Заключний акт Наради з питань безпеки та співробітництва в Європі 1975 р. Це допоможе з'ясувати зміст і особливості застосування основних (загальних) принципів міжнародного права у здійсненні міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми: незастосування сили або загрози силою; мирне вирішення міжнародних спорів; невтручання у внутрішні справи інших держав; міжнародного співробітництва; поваги прав і свобод людини; добросовісне виконання зобов'язань за міжнародним правом.

Розкриваючи друге питання потрібно зазначити, що міжнародне співробітництво у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми здійснюється також у відповідності із спеціальними (галузевими) принципами. У межах даного питання потрібно детально проаналізувати зміст і визначити роль таких спеціальних (галузевих) принципів у здійсненні міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми як: невідворотність покарання, гуманність, ефективності і швидкого реагування.

Питання цільових виступів:

1. Роль основних (загальних) принципів міжнародного права у здійсненні міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

2. Роль спеціальних (галузевих) принципів у здійсненні міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

3. Джерела основних (загальних) і спеціальних (галузевих) принципів міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Теми для рефератів:

1. Принцип поваги прав і свобод людини у здійсненні міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

2. Принцип добросовісного виконання зобов'язань за міжнародним правом у здійсненні міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

3. Особливості двостороннього міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Література:

Основна:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015

2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами. 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162

3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. 1979 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
5. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17.06.1999 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
10. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
13. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності («Палермський протокол») від 15.11.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
15. Регламент Європейського суду з прав людини : прийнятий РЄ 04.11.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067
16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
17. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми; дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b09#Text
18. Хартія основних прав Європейського Союзу : прийнятий ЄС 07.12.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524
19. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858

20. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.

21. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаних із торгівлею людьми : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 156 с.

22. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.

23. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.

24. Сироїд Т. Л., Гавриленко О. А., Тітов Є. Б., Фоміна Л. О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / за заг. ред. Т. Л. Сироїд. 4-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 462 с.

25. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.

26. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. Київ : ФОП Голембовська О. О., 2018. 168 с.

Додаткова:

1. Веремієнко С. В. Напрямки та форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. *Право і суспільство*. 2019. Вип. 2 (2). С. 229-233. URL: http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2019/2_2019/part_2/42.pdf

2. Войціховський А. В. Особливості договірно-правового регулювання співробітництва держав у сфері протидії злочинності на двосторонньому рівні. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2017. Вип. 2 (77). С. 56-63.

URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/2100/osoblivosti_dogovirno_pravogo_regulyuvannya_spivrobitnictva_derzhav_u_sferi_protidiyi_zlochinnosti_na_dvostoronn_omu_rivni.pdf?sequence=2&isAllowed=y

3. Задорожній О. В., Поєдинок О. Р. Від теорії міжнародного до практики захисту прав людини : монографія. Київ : Фенікс, 2018. 718 с.

4. Левченко К. Б. Періодизація процесу формування державної політики протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 4 (113). С. 39-47.

5. Маринів І. І., Дергачов А. К. Міжнародне співробітництво у галузі протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53, т. 2. С. 145-147.

6. *Сучасні механізми протидії торгівлі людьми* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2020 року) / упор. Г. Я. Савчин, У. О. Цмоць. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 180 с.

Тема № 3: Міжнародне співробітництво у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми в рамках Організації Об'єднаних Націй

Семінарське заняття № 4: Міжнародне співробітництво у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми в рамках Організації Об'єднаних Націй

Навчальна мета заняття: сформулювати комплексне уявлення про діяльність Організації Об'єднаних Націй у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми; з'ясувати зміст інституційно-правового механізму Організації у зазначеній сфері.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Формування ідеї засудження торгівлі людьми в міжнародно-правових актах Організації Об'єднаних Націй.
2. Характеристика положень Конвенції про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами 1949 р.
3. Характеристика положень Протоколу про попередження та припинення торгівлі людьми, особливо жінками та дітьми, і покарання за неї, який доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р.
4. Протидія торгівлі людьми в рамках Глобальної ініціативи ООН щодо боротьби з торгівлю людьми.
5. Діяльність Комісії з прав людини ООН щодо протидії торгівлі людьми.

Методичні вказівки

Розкриваючи перше питання, насамперед, слід відмітити, що зважаючи на універсальний характер сучасних форм вчинення злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми, протидія цьому явищу вимагає залучення універсальних механізмів, яким є Організація Об'єднаних Націй. Відповідь на це питання повинна містити загальну характеристику окремих положень міжнародно-правових актів ООН у галузі прав людини, які стосуються протидії торгівлі людьми. До таких актів відносяться Загальна декларація прав людини 1948 р. (ст. 4), Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 р. (ст. 8) і Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 р. (містить низку прав громадян, які разом можуть забезпечити певний захист від торгівлі людьми).

Відповідь на друге питання має включати характеристику положень Конвенції про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами 1949 р. Саме цей документ замінив усі раніше діючі з цього питання міжнародні угоди. Конвенція спрямована на протидію торгівлі людьми, втягненням їх у проституцію та проституцією як такою. Відповідь повинна містити перелік діянь, що визнаються кримінальними злочинами міжнародного характеру і заходів запобігання торгівлі людьми. Крім того, потрібно визначити роль Конвенції про боротьбу з торгівлею людьми та

експлуатацією проституції третіми особами 1949 р. у формуванні міжнародного механізму з протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Третє питання плану присвячене характеристиці положень Протоколу про попередження та припинення торгівлі людьми, особливо жінками та дітьми, і покарання за неї, який доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р. У межах даного питання, потрібно охарактеризувати цілі Протоколу; дати визначення «торгівля людьми», яке міститься в Протоколі; розкрити питання протидії торгівлі людьми, захисту жертв торгівлі людьми, запобігання торгівлі людьми, а також визначити закріплені у Протоколі форми міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Предметом вивчення четвертого питання є Глобальна ініціатива ООН щодо боротьби з торгівлю людьми, яка була розпочата 25 березня 2007 р. задля колективної протидії торгівлі людьми в багатогранній манері, шляхом залучення партнерів в рамках ООН та ззовні. Слід зауважити, що 31 серпня 2010 р. Генеральна Асамблея ООН офіційно оголосила про початок реалізації Глобального плану дій щодо боротьби з торгівлею людьми, який був ухвалений делегатами Генеральної Асамблеї ООН в липні 2010 р. Відповідь на це питання потребує розкриття заходів щодо запобігання злочинів, захисту їх жертв, переслідування злочинців та зміцнення співпраці з усіх цих напрямків, передбачених Глобальним планом.

Висвітлюючи п'яте питання плану необхідно зазначити, що досить різноманітним є інституційний механізм ООН щодо протидії торгівлі людьми. До цього механізму слід віднести Комісію з прав людини ООН. У межах даного питання потрібно вказати на особливості діяльності Комісії ООН з прав людини у протидії торгівлі людьми і визначити роль і місце в Комісії у міжнародному механізмі протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Питання цільових виступів:

1. Характеристика перших міжнародно-правових актів ООН, що засуджують торгівлю людьми.
2. Роль ООН як універсальної міжнародної організації у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.
3. Всесвітній день протидії торгівлі людьми як складова міжнародного механізму протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Теми для рефератів:

1. Основні напрямки діяльності ООН у протидії торгівлі людьми.
2. Конвенція про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами 1949 р. у механізмі протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.
3. Діяльність України в ООН щодо протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Література:

Основна:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами. 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. 1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
5. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17.06.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
10. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
13. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності («Палермський протокол») від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
15. Регламент Європейського суду з прав людини : прийнятий РС 04.11.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067

16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
17. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми; дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b09#Text
18. Хартія основних прав Європейського Союзу : прийнятий ЄС 07.12.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524
19. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858
20. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності : міжнар. док. від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791
21. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.
22. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаних із торгівлею людьми : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 156 с.
23. Наливайко Л. Р., Степаненко К. В. Міжнародно-правові стандарти прав людини: навч. посібник. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.
24. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.
25. Разметаєва Ю. С. Доктрина та практика захисту прав людини : навчальний посібник. Київ: ФОП Голембовська О. О., 2018. 364 с.
26. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.
27. Сироїд Т. Л., Гавриленко О. А., Тітов Є. Б., Фоміна Л. О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / за заг. ред. Т. Л. Сироїд. 4-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 462 с.
28. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.
29. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. Київ : ФОП Голембовська О. О., 2018. 168 с.

Додаткова:

1. Веремієнко С. В. Напрямки та форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. *Право і суспільство*. 2019. Вип. 2 (2). С. 229-233. URL: http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2019/2_2019/part_2/42.pdf
2. Задорожній О. В., Поєдинок О. Р. Від теорії міжнародного до практики захисту прав людини : монографія. Київ : Фенікс, 2018. 718 с.
3. Маринів І. І., Дергачов А. К. Міжнародне співробітництво у галузі протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53, т. 2. С. 145-147.

4. Миронюк Т. В., Король М. Г. Торгівля людьми як глобальна проблема сучасності. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 259-262.

5. *Сучасні механізми протидії торгівлі людьми* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2020 року) / упор. Г. Я. Савчин, У. О. Цмоць. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 180 с.

6. Юрченко Є. О., Тадика Є. Д. Торгівля людьми як сучасна форма рабства. *Молодий вчений. Юридичні науки*. 2021. № 5 (93). С. 352-355.

Практичне заняття № 3: Особливості міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми в рамках Організації Об'єднаних Націй

Навчальна мета заняття: сформулювати комплексне уявлення про напрями діяльності Організації Об'єднаних Націй у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми; з'ясування змісту існуючого інституційно-правового механізму організації у зазначеній сфері діяльності.

Кількість годин – 2 год.

Місце проведення – навчальна аудиторія (згідно з розкладом занять).

Навчальні питання:

1. Організація Об'єднаних Націй як універсальна міжнародна організація у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

2. Міжнародно-правові акти Організації Об'єднаних Націй у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

3. Інституційний механізм Організації Об'єднаних Націй у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

У вступній частині практичного заняття формулюється його мета та визначаються навчальні питання, що мають бути розглянуті; оголошується завдання (казуси), аналіз яких забезпечує досягнення навчальної мети. Підкреслюється теоретична і практична значимість з'ясування напрямів діяльності Організації Об'єднаних Націй у здійсненні і розвитку міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми, а також визначення особливостей інституційно-правового механізму Організації у зазначеній сфері діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Практичне опанування навчального матеріалу під час заняття здійснюється шляхом обговорення курсантами під контролем викладача заздалегідь підготовлених ними рішень завдань (казусів), розв'язання контрольних завдань, їх перевірки й оцінювання викладачем. При цьому рішення кожного завдання повинне бути викладене в окремому зошиті у письмовій формі, із мотивуванням та докладною аргументацією, посиланням на відповідні норми міжнародно-правових актів Організації Об'єднаних Націй.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

У заключній частині заняття підводяться підсумки щодо розгляду усіх навчальних питань з теми практичного заняття, з'ясовуються проблемні питання щодо діяльності Організації Об'єднаних Націй у здійсненні і розвитку міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми в рамках її інституційно-правового механізму і визначаються перспективи подальшого вдосконалення такої діяльності.

Література:

Основна:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами. 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. 1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
5. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17.06.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
10. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
13. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності («Палермський протокол») від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text

14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text

15. Регламент Європейського суду з прав людини : прийнятий РЄ 04.11.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067

16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text

17. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми; дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b09#Text

18. Хартія основних прав Європейського Союзу : прийнятий ЄС 07.12.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524

19. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858

20. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності : міжнар. док. від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791

21. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.

22. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаних із торгівлею людьми : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 156 с.

23. Наливайко Л. Р., Степаненко К. В. Міжнародно-правові стандарти прав людини: навч. посібник. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.

24. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.

25. Разметаєва Ю. С. Доктрина та практика захисту прав людини : навчальний посібник. Київ: ФОП Голембовська О. О., 2018. 364 с.

26. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.

27. Сироїд Т. Л., Гавриленко О. А., Тітов Є. Б., Фоміна Л. О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / за заг. ред. Т. Л. Сироїд. 4-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 462 с.

28. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.

29. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. Київ : ФОП Голембовська О. О., 2018. 168 с.

Додаткова:

1. Веремієнко С. В. Напрямки та форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. *Право і суспільство*. 2019. Вип. 2 (2). С. 229-233. URL: http://www.pravoisusilstvo.org.ua/archive/2019/2_2019/part_2/42.pdf

2. Задорожній О. В., Поєдинок О. Р. Від теорії міжнародного до практики захисту прав людини : монографія. Київ : Фенікс, 2018. 718 с.

3. Маринів І. І., Дергачов А. К. Міжнародне співробітництво у галузі протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53, т. 2. С. 145-147.

4. Миронюк Т. В., Король М. Г. Торгівля людьми як глобальна проблема сучасності. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 259-262.

5. *Сучасні механізми протидії торгівлі людьми* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2020 року) / упор. Г. Я. Савчин, У. О. Цмоць. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 180 с.

6. Юрченко Є. О., Тадика Є. Д. Торгівля людьми як сучасна форма рабства. *Молодий вчений. Юридичні науки*. 2021. № 5 (93). С. 352-355.

Тема № 4: Європейський міжнародно-правовий механізм протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми

Семінарське заняття № 5: Європейський міжнародно-правовий механізм протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми

Навчальна мета заняття: сформулювати комплексне уявлення про діяльність Європейського Союзу і Ради Європи у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми; з'ясувати зміст інституційно-правового механізму цих організацій у зазначеній сфері.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Міжнародне співробітництво у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми в рамках Європейського Союзу.

2. Міжнародне співробітництво у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми в рамках Ради Європи.

Методичні вказівки

Розкриваючи перше питання, слід зауважити, що вперше на проблему протидії торгівлі людьми Європейський Союз звернув увагу наприкінці 80-х років ХХ ст. У рамках Організації був вироблений певний міжнародно-правовий механізм з протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми. Відповідь на це питання повинна містити перелік міжнародних актів Європейського Союзу у згаданій сфері і характеристику основних положень таких міжнародних актів як: Гаазька міністерська декларація європейських рекомендацій щодо ефективних заходів по запобіганню та боротьбі з торгівлею жінками з метою сексуальної експлуатації 1997 р., Рамкове рішення про боротьбу з торгівлею людьми 2002 р., Брюссельська декларація щодо запобігання та боротьби з торгівлею людьми 2002 р., Директива Європейського Парламенту та Ради ЄС щодо запобігання та боротьби з торгівлею людьми та захисту жертв 2011 р. тощо. Для з'ясування сутності міжнародно-правового механізму протидії торгівлі людьми необхідно визначити напрямки діяльності

Групи експертів ЄС щодо торгівлі людьми, а також діяльність Інтерполу і Євроюсту щодо протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми і напрямки співпраці України з ними.

Висвітлюючи друге питання, потрібно зазначити, що особливу увагу питанням протидії торгівлі людьми приділяє Рада Європи, членом якої Україна є з 1995 р., що покладає на неї зобов'язання привести своє законодавство у відповідність до стандартів Ради Європи в галузі прав людини, у тому числі протидії торгівлі людьми. Починаючи з кінця XX ст. Рада Європи стала осередком діяльності, спрямованої на протидію торгівлі людьми. Вона реалізовувала цілий ряд ініціатив у сфері протидії торгівлі людьми та пов'язаних із цим питань: розробка правових стандартів та стратегій, дослідницька діяльність, правове та технічне співробітництво, а також моніторинг. У межах даного питання необхідно дати перелік міжнародних актів Ради Європи у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми і характеристику основних положень таких актів як: Рекомендація щодо торгівлі дітьми та інших форм експлуатації дітей 1987 р., Рекомендація щодо сексуальної експлуатації, порнографії та проституції, а також торгівлі дітьми та молодими особами 1991 р., Рекомендація щодо протидії торгівлі людьми з метою сексуальної експлуатації 2000 р., Рекомендації щодо нелегальної міграції та боротьби з торгівцями людьми 2000 р., Рекомендація про міграцію, пов'язану з торгівлею жінками та проституцією 2003 р. тощо. Особливої уваги потребує аналіз Конвенції Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми 2005 р. і її незалежний механізм моніторингу (Група експертів із заходів щодо протидії торгівлі людьми (ГРЕТА) і Комітет сторін).

Питання цільових виступів:

1. Вплив універсальних міжнародно-правових актів на формування міжнародного механізму протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми в рамках Європейського Союзу.
2. Діяльність Ради Європи у протидії злочинності як вид регіонального міжнародного співробітництва.
3. Україна як суб'єкт регіонального міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми.

Теми для рефератів:

1. Організаційно-правові засади співробітництва України з Європейським Союзом у протидії торгівлі людьми.
2. Організаційно-правові засади співробітництва України з Радою Європи у протидії торгівлі людьми.
3. Діяльність Групи експертів із заходів щодо протидії торгівлі людьми (ГРЕТА).

Література:

Основна:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами. 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. 1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
5. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17.06.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
10. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
13. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності («Палермський протокол») від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
15. Регламент Європейського суду з прав людини : прийнятий РЄ 04.11.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067
16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text

17. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми; дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b09#Text
18. Хартія основних прав Європейського Союзу : прийнятий ЄС 07.12.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524
19. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/conv#n942>
20. Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 р. № 866. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2008-%D0%BF#Text>
21. Про внесення змін до деяких законів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 16.12.2021 р. № 1967-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1967-20#Text>
22. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
23. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 17.05.2018 р. № 2427-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19#Text>
24. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо надання соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми : наказ Міністерства соціальної політики України від 19.08.2013 р. № 432. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1327-13#Text>
25. Про затвердження Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні та імплантації ембріона: наказ МОЗ від 09.09.2013 р. № 787. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1697-13#Text>
26. Про затвердження Порядку направлення жінок для проведення першого курсу лікування безплідності методами допоміжних репродуктивних технологій за абсолютними показаннями за бюджетні кошти : наказ МОЗ від 29.11.2004 р. № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0224-05#Text>
27. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858
28. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей : Закон України від 24.01.1995 р. № 20/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80#Text>
29. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 р. № 3739-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17/ed20200101>
30. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності : міжнар. док. від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791
31. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.
32. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаних із торгівлею людьми : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 156 с.

33. Никифоряк Л. П., Орлеан А. М. Аналіз судової практики з питань застосування законодавства України щодо протидії торгівлі людьми. Київ. : Видавництво «Фенікс», 2019. 120 с.

34. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.

35. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.

36. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. Київ : ФОП Голембовська О. О., 2018. 168 с.

Додаткова:

1. Voitsikhovskyi A., Bakumov O., Ustymenko O., Marchuk M.. The Legal Mechanisms of Ensuring Regional Cooperation in Combatting Crime Within the Framework of the Council of Europe: Experience of Ukraine / The Central European Journal of International and Security Studies (CEJISS). 2019. Vol. 13. Issue 1. p. 138-160. URL: https://www.cejiss.org/the-legal-mechanisms-of-ensuring-regional-cooperation-in-combatting-crime-within-the-framework-of-the-council-of-europe-experience-of-ukraine?fbclid=IwAR2el_dNrQwU_U5YpDji0GJcS7iVdch4mX1j_nesgmMWgAIN9uopNjJsEhk

2. Веремієнко С. В. Напрямки та форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. *Право і суспільство*. 2019. Вип. 2 (2). С. 229-233. URL: http://www.pravoisusilstvo.org.ua/archive/2019/2_2019/part_2/42.pdf

3. Маринів І. І., Дергачов А. К. Міжнародне співробітництво у галузі протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53. Том 2. С. 145-147.

4. Миронюк Т. В., Король М. Г. Торгівля людьми як глобальна проблема сучасності. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 259-262.

5. *Сучасні механізми протидії торгівлі людьми* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2020 року) / упор. Г. Я. Савчин, У. О. Цмоць. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 180 с.

6. Юрченко Є. О., Тадика Є. Д. Торгівля людьми як сучасна форма рабства. *Молодий вчений. Юридичні науки*. 2021. № 5 (93). С. 352-355.

Практичне заняття № 4: Особливості європейського міжнародно-правового механізму протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми

Навчальна мета заняття: сформулювати комплексне уявлення про напрями діяльності Європейського Союзу і Ради Європи у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми; з'ясування змісту існуючого інституційно-правового механізму цих організацій у зазначеній сфері діяльності.

Кількість годин – 2 год.

Місце проведення – навчальна аудиторія (згідно з розкладом занять).

Навчальні питання:

1. Міжнародне співробітництво у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми в рамках Європейського Союзу.
2. Міжнародне співробітництво у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми в рамках Ради Європи.

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

У вступній частині практичного заняття формулюється його мета та визначаються навчальні питання, що мають бути розглянуті; оголошується завдання (казуси), аналіз яких забезпечує досягнення навчальної мети. Підкреслюється теоретична і практична значимість з'ясування напрямів діяльності Європейського Союзу і Ради Європи у здійсненні і розвитку міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми, а також визначення особливостей інституційно-правового механізму цих організацій у зазначеній сфері.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Практичне опанування навчального матеріалу під час заняття здійснюється шляхом обговорення курсантами під контролем викладача заздалегідь підготовлених ними рішень завдань (казусів), розв'язання контрольних завдань, їх перевірки й оцінювання викладачем. При цьому рішення кожного завдання повинне бути викладене в окремому зошиті у письмовій формі, із мотивуванням та докладною аргументацією, посиланням на відповідні норми міжнародно-правових актів Європейського Союзу і Ради Європи.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

У заключній частині заняття підводяться підсумки щодо розгляду усіх навчальних питань з теми практичного заняття, з'ясовуються проблемні питання щодо діяльності Європейського Союзу і Ради Європи у здійсненні і розвитку міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею людьми в рамках їх інституційно-правового механізму і визначаються перспективи подальшого вдосконалення такої діяльності.

Література:

Основна:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами. 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. 1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text

5. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17.06.1999 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
10. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
13. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності («Палермський протокол») від 15.11.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
15. Регламент Європейського суду з прав людини : прийнятий РЄ 04.11.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067
16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
17. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми; дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b09#Text
18. Хартія основних прав Європейського Союзу : прийнятий ЄС 07.12.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524
19. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/conv#n942>
20. Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 р. № 866.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2008-%D0%BF#Text>
21. Про внесення змін до деяких законів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 16.12.2021 р. № 1967-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1967-20#Text>

22. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-IV.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
23. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 17.05.2018 р. № 2427-VIII.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19#Text>
24. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо надання соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми : наказ Міністерства соціальної політики України від 19.08.2013 р. № 432.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1327-13#Text>
25. Про затвердження Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні та імплантації ембріона: наказ МОЗ від 09.09.2013 р. № 787. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1697-13#Text>
26. Про затвердження Порядку направлення жінок для проведення першого курсу лікування безплідності методами допоміжних репродуктивних технологій за абсолютними показаннями за бюджетні кошти : наказ МОЗ від 29.11.2004 р. № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0224-05#Text>
27. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858
28. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей : Закон України від 24.01.1995 р. № 20/95-ВР.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80#Text>
29. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 р. № 3739-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17/ed20200101>
30. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності : міжнар. док. від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791
31. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.
32. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаних із торгівлею людьми : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 156 с.
33. Никифоряк Л. П., Орлеан А. М. Аналіз судової практики з питань застосування законодавства України щодо протидії торгівлі людьми. Київ. : Видавництво «Фенікс», 2019. 120 с.
34. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.
35. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.
36. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. Київ : ФОП Голембовська О. О., 2018. 168 с.

Додаткова:

1. Voitsikhovskyi A., Bakumov O., Ustymenko O., Marchuk M.. The Legal Mechanisms of Ensuring Regional Cooperation in Combatting Crime Within the Framework of the Council of Europe: Experience of Ukraine / The Central European Journal of International and Security Studies (CEJISS). 2019. Vol. 13. Issue 1. p. 138-160. URL: https://www.cejiss.org/the-legal-mechanisms-of-ensuring-regional-cooperation-in-combatting-crime-within-the-framework-of-the-council-of-europe-experience-of-ukraine?fbclid=IwAR2el_dNrQwU_U5YpDji0GJcS7iVdch4mX1j_nesgmMWgAIN9uorNjJsEhk
2. Веремієнко С. В. Напрямки та форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. *Право і суспільство*. 2019. Вип. 2 (2). С. 229-233. URL: http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2019/2_2019/part_2/42.pdf
3. Маринів І. І., Дергачов А. К. Міжнародне співробітництво у галузі протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53, т. 2. С. 145-147.
4. Миронюк Т. В., Король М. Г. Торгівля людьми як глобальна проблема сучасності. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 259-262.
5. *Сучасні механізми протидії торгівлі людьми* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2020 року) / упор. Г. Я. Савчин, У. О. Цмоць. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 180 с.
6. Юрченко Є. О., Тадика Є. Д. Торгівля людьми як сучасна форма рабства. *Молодий вчений. Юридичні науки*. 2021. № 5 (93). С. 352-355.

Тема № 5: Міжнародне співробітництво у протидії торгівлі людськими органами

Семінарське заняття № 6: Міжнародне співробітництво у протидії торгівлі людськими органами

Навчальна мета заняття: сформувати комплексне уявлення про зміст міжнародно-правового механізму у протидії торгівлі людьми; з'ясувати основні напрямки діяльності Ради Європи у зазначеній сфері.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Міжнародно-правовий механізм протидії торгівлі людськими органами.
2. Міжнародне співробітництво у протидії торгівлі людьми в рамках Ради Європи.

Методичні вказівки

Розкриваючи перше питання, насамперед, потрібно зауважити, що торгівля людськими органами є проблемою міжнародного масштабу, яка певним чином порушує основні права і свободи людини, її гідність, і є прямою загрозою здоров'ю, фізичної цілісності і найчастіше – життя людей. Вона підриває довіру суспільства до існуючих систем трансплантації, тим самим посилює глибинну

причину – дефіцит людських органів. Цей вид діяльності часто пов'язаний з діяльністю транснаціональних груп організованої злочинності, які користуються уразливим становищем донора. Міжнародні кримінальні угруповання отримують значні фінансові прибутки, зважаючи на велику прогалину між попитом на людські органи та їх пропозицією. Відповідь на це питання повинна містити визначення терміну «торгівля людськими органами», «трансплантаційний туризм», характеристику основних положень міжнародних актів у протидії торгівлі людськими органами (Декларація про трансплантацію людських органів 1987 р., Стамбульська декларація про торгівлю органами та трансплантаційний туризм 2008 р., Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності 2000 р., Факультативний протокол до Конвенції про права дитини 2014 р., Резолюція «Пересадка органів і тканин людини» 2004 р. тощо), а також визначення ролі Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) у протидії торгівлі людськими органами.

Друге питання присвячене висвітленню напрямків діяльності Ради Європи у протидії торгівлі людськими органами. Торговля людськими органами є проблемою, яка вимагає реагування з боку держав і міжнародних організацій. У зв'язку з цим у межах Ради Європи була прийнята ціла низка міжнародно-правових актів, а саме: Рекомендація Комітету Міністрів (78) 29 про приведення у відповідність законодавства держав-учасниць з питань вилучення, пересадки і трансплантації матеріалів організму людини; Рекомендація Комітету Міністрів R (97) 16 про трансплантацію печінки від споріднених живих донорів; Рекомендація Комітету Міністрів Rec (2001) 5 щодо регулювання списків очікування на трансплантацію органів та часу очікування; Рекомендація Комітету Міністрів Rec (2003) 12 про реєстри донорів органів; Рекомендація Комітету Міністрів Rec (2003) 1611 про торгівлю органами в Європі; Рекомендація Комітету Міністрів Rec (2004) 7 про торгівлю органами тощо. У межах цього питання необхідно проаналізувати основні положення таких міжнародних актів Ради Європи у протидії торгівлі людськими органами як: Рекомендації Комітету Міністрів (1978) 29 про приведення у відповідність законодавства держав-учасниць з питань вилучення, пересадки і трансплантації матеріалів організму людини; Рекомендація Комітету Міністрів Rec (2003) 1611 про торгівлю органами в Європі, Рекомендація Комітету Міністрів Rec (2004) 7 про торгівлю органами тощо. Особливу увагу потрібно звернути на аналіз положень Конвенції про права людини та біомедицину 1997 р., Додаткового протоколу до Конвенції з прав людини та біомедицині щодо трансплантації органів і тканин людини 2002 р., Конвенції про боротьбу з торгівлею людськими органами 2014 р.

Питання цільових виступів:

1. Чорна трансплантологія в Україні.
2. Трансплантаційний туризм як вид торгівлі людськими органами.

3. Напрями діяльності Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) щодо протидії торгівлі людськими органами.

Теми для рефератів:

1. Торгівля людськими органами як вид торгівлі людьми.
2. Характеристика основних положень Конвенції про права людини та біомедицину 1997 р.
3. Роль Конвенції про боротьбу з торгівлею людськими органами 2015 р. у розвитку регіонального співробітництва у протидії торгівлі людськими органами.

Література:

Основна:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами. 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. 1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
5. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17.06.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
10. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
13. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності

- («Палермський протокол») від 15.11.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
15. Регламент Європейського суду з прав людини : прийнятий РЄ 04.11.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067
16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
17. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми; дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b09#Text
18. Хартія основних прав Європейського Союзу : прийнятий ЄС 07.12.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524
19. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/conv#n942>
20. Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 р. № 866. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2008-%D0%BF#Text>
21. Про внесення змін до деяких законів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 16.12.2021 р. № 1967-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1967-20#Text>
22. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
23. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 17.05.2018 р. № 2427-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19#Text>
24. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо надання соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми : наказ Міністерства соціальної політики України від 19.08.2013 р. № 432. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1327-13#Text>
25. Про затвердження Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні та імплантації ембріона: наказ МОЗ від 09.09.2013 р. № 787. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1697-13#Text>
26. Про затвердження Порядку направлення жінок для проведення першого курсу лікування безплідності методами допоміжних репродуктивних технологій за абсолютними показаннями за бюджетні кошти : наказ МОЗ від 29.11.2004 р. № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0224-05#Text>
27. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858
28. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей : Закон України від 24.01.1995 р. № 20/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80#Text>

29. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 р. № 3739-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17/ed20200101>

30. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності : міжнар. док. від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791

31. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.

32. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаних із торгівлею людьми : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 156 с.

33. Никифоряк Л. П., Орлеан А. М. Аналіз судової практики з питань застосування законодавства України щодо протидії торгівлі людьми. Київ. : Видавництво «Фенікс», 2019. 120 с.

34. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.

35. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.

36. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. Київ : ФОП Голембовська О. О., 2018. 168 с.

Додаткова:

1. Voitsikhovskyi A., Bakumov O., Ustymenko O., Marchuk M.. The Legal Mechanisms of Ensuring Regional Cooperation in Combatting Crime Within the Framework of the Council of Europe: Experience of Ukraine / The Central European Journal of International and Security Studies (CEJISS). 2019. Vol. 13. Issue 1. p. 138-160. URL: https://www.cejiss.org/the-legal-mechanisms-of-ensuring-regional-cooperation-in-combatting-crime-within-the-framework-of-the-council-of-europe-experience-of-ukraine?fbclid=IwAR2el_dNrQwU_U5YpDji0GJcS7iVdch4mX1j_nesgmMWgAIN9uopNjJsEhk

2. Веремієнко С. В. Напрямки та форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. *Право і суспільство*. 2019. Вип. 2 (2). С. 229-233. URL: http://www.pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2019/2_2019/part_2/42.pdf

3. Маринів І. І., Дергачов А. К. Міжнародне співробітництво у галузі протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53, т. 2. С. 145-147.

4. Миронюк Т. В., Король М. Г. Торгівля людьми як глобальна проблема сучасності. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 259-262.

5. *Сучасні механізми протидії торгівлі людьми* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2020 року) / упор. Г. Я. Савчин, У. О. Цмоць. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 180 с.

6. Юрченко Є. О., Тадика Є. Д. Торгівля людьми як сучасна форма рабства. *Молодий вчений. Юридичні науки*. 2021. № 5 (93). С. 352-355.

Практичне заняття № 5: Особливості міжнародного співробітництва у протидії торгівлі людськими органами

Навчальна мета заняття: сформувати цілісне уявлення про сутність і особливості міжнародного співробітництва у протидії торгівлі людськими органами; з'ясування змісту існуючого міжнародно-правового механізму Ради Європи у зазначеній сфері.

Кількість годин – 2 год.

Місце проведення – навчальна аудиторія (згідно з розкладом занять).

Навчальні питання:

1. Міжнародно-правовий механізм протидії торгівлі людськими органами.
2. Міжнародне співробітництво у протидії торгівлі людьми в рамках Ради Європи.

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

У вступній частині практичного заняття формулюється його мета та визначаються навчальні питання, що мають бути розглянуті; оголошується завдання (казуси), аналіз яких забезпечує досягнення навчальної мети. Підкреслюється теоретична і практична значимість з'ясування змісту і особливостей міжнародного співробітництва у протидії торгівлі людськими органами, а також визначення змісту міжнародно-правового механізму Ради Європи у зазначеній сфері.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

Практичне опанування навчального матеріалу під час заняття здійснюється шляхом обговорення курсантами під контролем викладача заздалегідь підготовлених ними рішень завдань (казусів), розв'язання контрольних завдань, їх перевірки й оцінювання викладачем. При цьому рішення кожного завдання повинне бути викладене в окремому зошиті у письмовій формі, із мотивуванням та докладною аргументацією, посиланням на відповідні норми міжнародно-правових актів Ради Європи.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

У заключній частині заняття підводяться підсумки щодо розгляду усіх навчальних питань з теми практичного заняття, з'ясовуються проблемні питання щодо діяльності Ради Європи у здійсненні і розвитку міжнародного співробітництва у протидії торгівлі людськими органами в рамках її інституційно-правового механізму і визначаються перспективи подальшого вдосконалення такої діяльності.

Література:

Основна:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015

2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами. 1949 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. 1979 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
5. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17.06.1999 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
10. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
13. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності («Палермський протокол») від 15.11.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
15. Регламент Європейського суду з прав людини : прийнятий РС 04.11.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067
16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
17. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми; дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b09#Text

18. Хартія основних прав Європейського Союзу : прийнятий ЄС 07.12.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524
19. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/conv#n942>
20. Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 р. № 866. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2008-%D0%BF#Text>
21. Про внесення змін до деяких законів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 16.12.2021 р. № 1967-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1967-20#Text>
22. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
23. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 17.05.2018 р. № 2427-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19#Text>
24. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо надання соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми : наказ Міністерства соціальної політики України від 19.08.2013 р. № 432. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1327-13#Text>
25. Про затвердження Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні та імплантації ембріона: наказ МОЗ від 09.09.2013 р. № 787. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1697-13#Text>
26. Про затвердження Порядку направлення жінок для проведення першого курсу лікування безплідності методами допоміжних репродуктивних технологій за абсолютними показаннями за бюджетні кошти : наказ МОЗ від 29.11.2004 р. № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0224-05#Text>
27. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858
28. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей : Закон України від 24.01.1995 р. № 20/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80#Text>
29. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 р. № 3739-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17/ed20200101>
30. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності : міжнар. док. від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791
31. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.
32. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаних із торгівлею людьми : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 156 с.
33. Никифоряк Л. П., Орлеан А. М. Аналіз судової практики з питань застосування законодавства України щодо протидії торгівлі людьми. Київ. : Видавництво «Фенікс», 2019. 120 с.

34. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.

35. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.

36. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. Київ : ФОП Голембовська О. О., 2018. 168 с.

Додаткова:

1. Voitsikhovskiy A., Bakumov O., Ustymenko O., Marchuk M.. The Legal Mechanisms of Ensuring Regional Cooperation in Combatting Crime Within the Framework of the Council of Europe: Experience of Ukraine / The Central European Journal of International and Security Studies (CEJISS). 2019. Vol. 13. Issue 1. p. 138-160. URL: https://www.cejiss.org/the-legal-mechanisms-of-ensuring-regional-cooperation-in-combatting-crime-within-the-framework-of-the-council-of-europe-experience-of-ukraine?fbclid=IwAR2el_dNrQwU_U5YpDji0GJcS7iVdch4mX1j_nesgmMWgAIN9uopNjJsEhk

2. Веремієнко С. В. Напрямки та форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. *Право і суспільство*. 2019. Вип. 2 (2). С. 229-233. URL: http://www.pravoisusplstvo.org.ua/archive/2019/2_2019/part_2/42.pdf

3. Маринів І. І., Дергачов А. К. Міжнародне співробітництво у галузі протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53, т. 2. С. 145-147.

4. Миронюк Т. В., Король М. Г. Торгівля людьми як глобальна проблема сучасності. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 259-262.

5. *Сучасні механізми протидії торгівлі людьми* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2020 року) / упор. Г. Я. Савчин, У. О. Цмоць. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 180 с.

6. Юрченко Є. О., Тадика Є. Д. Торгівля людьми як сучасна форма рабства. *Молодий вчений. Юридичні науки*. 2021. № 5 (93). С. 352-355.

Тема № 6: Міжнародне співробітництво у протидії торгівлі дітьми та жінками.

Семінарське заняття № 7: Міжнародне співробітництво у протидії торгівлі дітьми та жінками.

Навчальна мета заняття: сформулювати комплексне уявлення про організаційно-правові форми міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею дітьми та жінками; визначити основні напрями даного міжнародного співробітництва, а також розкрити основні види злочинів торгівлі дітьми та жінками.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Міжнародні організації та угоди у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею дітьми та жінками.
2. Основні напрями міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею дітьми та жінками.
3. Види торгівлі дітьми та жінками як форма експлуатації та порушення прав людини.
4. Міжнародно-правові акти з протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею дітьми та жінками.

Методичні вказівки

Розкриваючи перше питання, слід зауважити, що міжнародне співробітництво у протидії торгівлі дітьми та жінками є надзвичайно важливою сферою діяльності. Міжнародні організації, такі як Організація Об'єднаних Націй (ООН), Європейський Союз (ЄС), Інтерпол та Інтернаціональна організація з міграції (ІОМ), активно співпрацюють з країнами та іншими стейкхолдерами для боротьби з цими проблемами. Вони спільно впроваджують міжнародні конвенції та угоди, які встановлюють стандарти поведінки та норми в цій сфері. Одним з найважливіших інструментів у боротьбі з торгівлею людьми є Палермський протокол, який є складовою Конвенції ООН проти транскордонної організованої злочинності.

Висвітлюючи друге питання, потрібно зазначити основні напрями міжнародного співробітництва у протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею дітьми та жінками. Окрім основних напрямів співробітництва є ще кілька важливих аспектів, які слід враховувати у протидії торгівлі дітьми та жінками. Це такі як: запобігання, координація, моніторинг та оцінка, міжнародна допомога та ін.

Відповідь на третє питання має містити характеристику видів торгівлі дітьми та жінками. Торгівля дітьми та жінками є серйозним порушенням прав людини, і протидія цим явищам вимагає всебічного підходу, що включає законодавчі заходи, ефективну правоохоронну діяльність, соціальні програми підтримки та реінтеграції жертв, а також свідомість і освіту суспільства. Необхідно вказати на існуючі форми експлуатації та основні порушення прав людини.

Четверте питання плану присвячене характеристиці положень міжнародно-правових актів з протидії злочинам, пов'язаних з торгівлею дітьми та жінками. У межах даного питання потрібно охарактеризувати ці правові акти, що встановлюють міжнародні стандарти та норми, які країни повинні дотримуватись для протидії торгівлі дітьми. Вони надають правову основу для впровадження заходів, спрямованих на запобігання та припинення цього злочину, захист жертв та притягнення винних осіб до відповідальності.

Питання цільових виступів:

1. Основні напрямки міжнародного співробітництва у протидії торгівлі дітьми та жінками.

2. Торгівля дітьми під час війни: особливості та заходи протидії.

Теми для рефератів:

1. Міжнародно-правові акти з протидії торгівлі дітьми та жінками.
2. Основні напрями міжнародного співробітництва у протидії торгівлі дітьми та жінками.

Література:

Основна:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами. 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. 1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
5. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17.06.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
10. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
13. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності («Палермський протокол») від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text

14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
15. Регламент Європейського суду з прав людини : прийнятий РЄ 04.11.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067
16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
17. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми; дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b09#Text
18. Хартія основних прав Європейського Союзу : прийнятий ЄС 07.12.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524
19. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/conv#n942>
20. Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 р. № 866. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2008-%D0%BF#Text>
21. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
22. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858
23. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей : Закон України від 24.01.1995 р. № 20/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80#Text>
24. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 р. № 3739-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17/ed20200101>
25. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності : міжнар. док. від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791
26. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.
27. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаних із торгівлею людьми : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 156 с.
28. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.
29. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.

Додаткова:

1. Веремієнко С. В. Напрямки та форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. *Право і суспільство*. 2019. Вип. 2 (2). С. 229-233. URL: http://www.pravoisuspiilstvo.org.ua/archive/2019/2_2019/part_2/42.pdf

2. Іващенко В. О. Стан тенденції злочинності, пов'язаної з торгівлею людьми в Україні. *Злочинність і протидія їй в умовах сингулярності: тенденції та інновації* : зб. тез доп. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті члена Правління Кримінологічної асоціації України, професора Тетяни Андріївни Денисової (м. Харків, 16 квіт. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2021. С. 62-64.

3. Левченко К. Б. Періодизація процесу формування державної політики протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 4 (113). С. 39-47.

4. Маринів І. І., Дергачов А. К. Міжнародне співробітництво у галузі протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53, т. 2. С. 145-147.

5. Мовчан А. В. Оперативно-розшукова діяльність як спосіб виявлення і фіксації злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми. *Експлуатація як складова торгівлі людьми: виміри, тенденції та шляхи протидії* : зб. тез Міжнародної науково-практичної конференції (6-7 червня 2019 року) / упор. О. М. Балинська, Г. Я. Савчин. Львів : ЛьвДУВС, 2019. С. 109-116.

6. *Сучасні механізми протидії торгівлі людьми* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2020 року) / упор. Г. Я. Савчин, У. О. Цмоць. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 180 с.

Тема № 7: Торгівля людьми в умовах воєнного стану.

Семінарське заняття № 8: Торгівля людьми в умовах воєнного стану.

Навчальна мета заняття: сформулювати комплексне уявлення про особливості вчинення злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми в умовах воєнного стану; визначити типи і наслідки їх вчинення, а також розкрити нормативно-правові акти з їх протидії.

Кількість годин – 2 год.

Навчальні питання:

1. Особливості вчинення злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми в умовах воєнного стану.

2. Типи злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми в умовах воєнного стану.

3. Наслідки вчинення злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми в умовах воєнного стану.

4. Протидія злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми в умовах воєнного стану.

Методичні вказівки

Даючи відповідь на перше питання, слід зауважити на тому, що є особливістю вчинення злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми в умовах воєнного стану. Під час воєнних конфліктів ризик торгівлі людьми зростає, оскільки хаос, беззаконня та розруха створюють умови, які сприяють злочинам такого роду. Необхідно дати визначення та вказати на причини торгівлі людьми в умовах воєнного стану. Розуміння цих причин допоможе краще розробити ефективні стратегії та заходи для протидії та запобігання торгівлі людьми в умовах воєнного конфлікту.

Відповідаючи на друге питання потрібно визначити типи торгівлі людьми в умовах воєнного стану (сексуальна експлуатація, працевлаштування під примусом, використання дітей в зоні військових конфліктів, торгівля органами тощо). Розуміння цих типів допомагає усвідомити масштаб проблеми та визначити необхідні заходи для її запобігання та протидії.

У межах третього питання про наслідки вчинення злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми в умовах воєнного стану потрібно розкрити їх зміст, зрозуміти, як впливає торгівля людьми в умовах воєнного стану на життя та безпеку людей.

Розкриваючи четверте питання, слід указати, що боротьба з торгівлею людьми в умовах воєнного стану вимагає комплексного підходу та співпраці на різних рівнях. При відповіді на питання вказати деякі ключові аспекти боротьби з торгівлею людьми в умовах воєнного стану (міжнародне співробітництво, зміцнення правосуддя, захист потенційних жертв, посилення свідомості громадськості, політичні заходи тощо). Також важливо відмітити ті нормативно-правові акти, які спрямовані на регулювання та боротьбу з торгівлею людьми в умовах воєнного стану в Україні. Вони визначають відповідальність, заходи захисту та механізми співпраці між відповідними органами для ефективної боротьби з цим серйозним порушенням прав людини.

Питання цільових виступів:

1. Боротьба з торгівлею людьми в умовах воєнного стану.
2. Торгівля людьми в зоні воєнного конфлікту: фактори, наслідки та протидія.
3. Правові аспекти боротьби з торгівлею людьми в умовах воєнного стану.

Теми для рефератів:

1. Боротьба з торгівлею людьми в умовах воєнного стану.
2. Правові основи протидії торгівлі людьми в умовах воєнного стану.

Література:

Основна:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015

2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами. 1949 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. 1979 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
5. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17.06.1999 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
10. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042
13. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності («Палермський протокол») від 15.11.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
15. Регламент Європейського суду з прав людини : прийнятий РС 04.11.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067
16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
17. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми; дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b09#Text

18. Хартія основних прав Європейського Союзу : прийнятий ЄС 07.12.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524

19. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/conv#n942>

20. Про внесення змін до деяких законів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 16.12.2021 р. № 1967-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1967-20#Text>

21. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>

22. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858

23. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 р. № 3739-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17/ed20200101>

24. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаних із торгівлею людьми : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 156 с.

25. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.

26. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.

Додаткова:

1. Веремієнко С. В. Напрямки та форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. *Право і суспільство*. 2019. Вип. 2 (2). С. 229-233. URL: http://www.pravoisuspiilstvo.org.ua/archive/2019/2_2019/part_2/42.pdf

2. Войціховський А. В. «Фільтраційні табори» на окупованих територіях України як грубе порушення прав людини. *Ретроспектива військової агресії РФ в Україні: злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку в сучасному вимірі* : матеріали Міжнар. наук.-практ. круглого столу, м. Київ, 22-23 черв. 2023 р. Київ : Алерта, 2023. С. 9-14.

3. Задорожній О. В., Поєдинок О. Р. Від теорії міжнародного до практики захисту прав людини : монографія. Київ : Фенікс, 2018. 718 с.

4. Іващенко В. О. Стан тенденції злочинності, пов'язаної з торгівлею людьми в Україні. *Злочинність і протидія їй в умовах сингулярності: тенденції та інновації* : зб. тез доп. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті члена Правління Кримінологічної асоціації України, професора Тетяни Андріївни Денисової (м. Харків, 16 квіт. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. Справ, Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2021. С. 62-64.

5. Маринів І. І., Дергачов А. К. Міжнародне співробітництво у галузі протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53, т. 2. С. 145-147.

6. *Сучасні механізми протидії торгівлі людьми* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2020 року) / упор. Г. Я. Савчин, У. О. Цмоць. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 180 с.

7. Юрченко Є. О., Тадика Є. Д. Торгівля людьми як сучасна форма рабства. *Молодий вчений. Юридичні науки*. 2021. № 5 (93). С. 352-355.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

3.1. Основна:

1. Загальна декларація прав людини : прийнята Організацією Об'єднаних Націй 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу з торгівлею людьми та експлуатацією проституції третіми особами. 1949 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_162.
3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. 1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207.
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text
5. Конвенція про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці від 17.06.1999 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/993_166#Text
6. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, прийнята Радою Європи 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text
8. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання від 10.12.1984 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text
9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства від 25.10.2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_927#Text
10. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації від 21.12.1965 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_105#Text
11. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043.
12. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права : прийнятий ООН 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042.
13. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності («Палермський протокол») від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
14. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації

- Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791#Text
15. Регламент Європейського суду з прав людини : прийнятий РЄ 04.11.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/980_067
16. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду від 26.06.1945 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
17. Факультативний протокол до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми; дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_b09#Text
18. Хартія основних прав Європейського Союзу : прийнятий ЄС 07.12.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524.
19. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14/conv#n942>
20. Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 р. № 866. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2008-%D0%BF#Text>
21. Про внесення змін до деяких законів України, що регулюють питання трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 16.12.2021 р. № 1967-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1967-20#Text>
22. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>
23. Про застосування трансплантації анатомічних матеріалів людині : Закон України від 17.05.2018 р. № 2427-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2427-19#Text>
24. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо надання соціальних послуг особам, які постраждали від торгівлі людьми : наказ Міністерства соціальної політики України від 19.08.2013 р. № 432. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1327-13#Text>
25. Про затвердження Порядку застосування допоміжних репродуктивних технологій в Україні та імплантації ембріона: наказ МОЗ від 09.09.2013 р. № 787. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1697-13#Text>
26. Про затвердження Порядку направлення жінок для проведення першого курсу лікування безплідності методами допоміжних репродуктивних технологій за абсолютними показаннями за бюджетні кошти : наказ МОЗ від 29.11.2004 р. № 579. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0224-05#Text>
27. Про заходи щодо протидії торгівлі людьми : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858.
28. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей : Закон України від 24.01.1995 р. № 20/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80#Text>
29. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 р. № 3739-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17/ed20200101>.
30. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію Організації

Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності : міжнар. док. від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_791.

31. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2020. 544 с.

32. Мовчан А. В. Міжнародне співробітництво у сфері протидії злочинам, пов'язаних із торгівлею людьми : навч. посіб. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 156 с.

33. Наливайко Л. Р., Степаненко К. В. Міжнародно-правові стандарти прав людини: навч. посібник. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.

34. Никифоряк Л. П., Орлеан А. М. Аналіз судової практики з питань застосування законодавства України щодо протидії торгівлі людьми. Київ. : Видавництво «Фенікс», 2019. 120 с.

35. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. канд. юрид. наук, доцента А. В. Войціховського; [Бакумов О. С., Варунц Л. Д., Войціховський А. В., Гудзь Т. І. та ін.]; передм. А. В. Войціховський. Харків : ООО «Планета-Принт», 2021. 404 с.

36. Разметаєва Ю. С. Доктрина та практика захисту прав людини : навчальний посібник. Київ: ФОП Голембовська О. О., 2018. 364 с.

37. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса : Фенікс, 2018. 744 с.

38. Сироїд Т. Л., Гавриленко О. А., Тітов Є. Б., Фоміна Л. О. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання / за заг. ред. Т. Л. Сироїд. 4-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 462 с.

39. Сироїд Т. Л., Фоміна Л. О. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник. Харків : Право, 2019. 310 с.

40. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навчальний посібник. Київ : ФОП Голембовська О. О., 2018. 168 с.

3.2. Додаткова:

1. Voitsikhovskyi A., Bakumov O., Ustymenko O., Marchuk M.. The Legal Mechanisms of Ensuring Regional Cooperation in Combatting Crime Within the Framework of the Council of Europe: Experience of Ukraine / The Central European Journal of International and Security Studies (CEJISS). 2019. Volume 13. Issue 1. p. 138-160. URL: https://www.cejiss.org/the-legal-mechanisms-of-ensuring-regional-cooperation-in-combatting-crime-within-the-framework-of-the-council-of-europe-experience-of-ukraine?fbclid=IwAR2el_dNrQwU_U5YpDji0GJcS7iVdch4mX1j_nesgmMWgAIN9uopNjJsEhk

2. Веремієнко С. В. Напрямки та форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю. *Право і суспільство*. 2019. Вип. 2 (2). С. 229-233. URL: http://www.pravoisuspiilstvo.org.ua/archive/2019/2_2019/part_2/42.pdf

3. Войціховський А. В. Діяльність Ради Європи у протидії торгівлі людськими органами : Протидія кіберзлочинності та торгівлі людьми : зб. матер. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 18 трав. 2021 р.) / МВС України; Харків. нац. ун-т внутр. справ; ГС «Глобальний центр взаємодії в кіберпросторі». Харків, 2021. С. 85-86.

4. Войціховський А. В. Особливості договірно-правового регулювання співробітництва держав у сфері протидії злочинності на двосторонньому рівні. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2017. Вип. 2 (77). С. 56-63.

5. Войціховський А. В. «Фільтраційні табори» на окупованих територіях України як грубе порушення прав людини. *Ретроспектива військової агресії РФ в Україні: злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку в сучасному вимірі* : матеріали Міжнар. наук.-практ. круглого столу, м. Київ, 22-23 черв. 2023 р. Київ : Алерта, 2023. С. 9-14.

6. Задорожній О. В., Поєдинок О. Р. Від теорії міжнародного до практики захисту прав людини : монографія. Київ : Фенікс, 2018. 718 с.

7. Іващенко В. О. Стан тенденції злочинності, пов'язаної з торгівлею людьми в Україні. *Злочинність і протидія їй в умовах сингулярності: тенденції та інновації* : зб. тез доп. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті члена Правління Кримінологічної асоціації України, професора Тетяни Андріївни Денисової (м. Харків, 16 квіт. 2021 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кримінол. асоц. України. Харків : ХНУВС, 2021. С. 62-64.

8. Левченко К. Б. Періодизація процесу формування державної політики протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 4 (113). С. 39-47.

9. Маринів І. І., Дергачов А. К. Міжнародне співробітництво у галузі протидії торгівлі людьми. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2018. Вип. 53. Том 2. С. 145-147.

10. Миронюк Т. В., Король М. Г. Торгівля людьми як глобальна проблема сучасності. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 3. С. 259-262.

11. Мовчан А. В. Оперативно-розшукова діяльність як спосіб виявлення і фіксації злочинів, пов'язаних з торгівлею людьми. *Експлуатація як складова торгівлі людьми: виміри, тенденції та шляхи протидії* : зб. тез Міжнародної науково-практичної конференції (6-7 червня 2019 року) / упор. О. М. Балинська, Г. Я. Савчин. Львів : ЛьвДУВС, 2019. С. 109-116.

12. Новицька М. М. Імплементация міжнародних принципів та стандартів у сфері трансплантації анатомічних матеріалів у національне законодавство України. *Право і суспільство*. 2019. № 4. С. 217-223.

13. Пасечник О. В. Стандарти Всесвітньої організації охорони здоров'я у сфері трансплантації органів та/або тканин, клітин. *Право і суспільство*. 2019. № 5 (2). С. 189-194.

14. *Сучасні механізми протидії торгівлі людьми* : збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (4 грудня 2020 року) / упор. Г. Я. Савчин, У. О. Цмоць. Львів : ЛьвДУВС, 2020. 180 с.

15. Філяніна Л. А., Любова Н. О. Трафікінг – сучасна форма рабства в Україні: причини та наслідки. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. № 1. С. 218-220.

16. Юрченко Є. О., Тадика Є. Д. Торгівля людьми як сучасна форма рабства. *Молодий вчений. Юридичні науки*. 2021. № 5 (93). С. 352-355.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: https://europa.eu/european-union/index_en
2. Офіційний сайт Європейського суду з прав людини. URL: <https://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>
3. Офіційний сайт Європейської поліцейської агенції (Європол). URL: <https://www.europol.europa.eu/>
4. Офіційний сайт Міжнародного кримінального суду. URL: <https://www.icc-cpi.int/about>
5. Офіційний сайт Міжнародного суду Організації Об'єднаних Націй. URL: <https://www.icj-cij.org/en>
6. Офіційний сайт Міжнародної організації з міграції. URL: <http://www.iom.org.ua/>
7. Офіційний сайт Міжнародної організації кримінальної поліції. URL: www.interpol.int/
8. Офіційний сайт Міжнародної організації праці. URL: <https://www.ilo.org/global/lang--en/index.htm>
9. Офіційний сайт НАТО. URL: <https://www.nato.int/cps/en/natolive/index.htm>
10. Офіційний сайт ОБСЄ. URL: <https://www.osce.org/>
11. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: www.un.org
12. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <https://www.coe.int/uk/web/compass/council-of-europe>
13. Офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. URL: <http://www.ombudsman.gov.ua>